

N O T A T

Til: Styret

Fra: Rektor

Om: NTNU Technology Transfer AS – fornyelse av samarbeidsavtalen for perioden 2008-2012

Tilråding:

1. Styret godkjenner at NTNU fornyer samarbeidsavtalen med NTNU Technology Transfer AS for perioden 2008-2012.
2. Rektor er selskapets generalforsamling.
3. NTNU vil i 2008 kjøpe tjenester av selskapet innenfor en ramme av 5 mill kr.

Bakgrunn

Universitetets samfunnsoppdrag har blitt sterkere betont de senere år. Universitetet forventes å "bidra til innovasjon og verdiskaping basert på resultater fra forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid" (Universitets- og høyskoleloven § 2 nr 4). NTNU har et omfattende samarbeid med offentlig og privat arbeids- og næringsliv, og er nasjonalt ledende på forskningsbasert nyskaping. Vi har et godt utgangspunkt, men må også strekke oss for å være blant Europas ledende universiteter innenfor forskningsdrevet innovasjon. Spesielt ser vi behov for å utvikle et mer helhetlig og effektivt støtteapparat for nyskaping, teknologioverføring og kommersialisering.

I NTNUs støtteapparat for nyskaping har NTNU Technology Transfer AS (TTO) en sentral rolle. Selskapet ble etablert i 2003. NTNU inngikk i første omgang en samarbeidsavtale for 2003-2006. Etter evaluering av TTO i 2006, ble samarbeidsavtalen forlenget med sikte på å inngå ny femårig samarbeidsavtale fra 2008. Etter gjeldende regler for eksternfinansiert virksomhet skal slike samarbeidsavtaler styrebehandles (KD rundskriv F-35-02). Vi foreslår at NTNU fornyer gjeldende avtale med mindre justeringer bl.a. som følge av den rolleavklaring som ble gitt i S-sak 32/07. Det legges dessuten opp til at Rektor kan inngå underliggende avtaler om kjøp av tjenester fra TTO og praktisk håndtering av immaterielle rettigheter.

I denne saken vil vi utdype følgende punkter av relevans for samarbeidsavtalen med TTO:

1. utvikling av et helhetlig og effektivt støtteapparat for nyskaping og eksterne relasjoner
2. utvikling av NTNUs eierrolle og samarbeidsrelasjon til TTO
3. forventninger til TTOs resultater, samt finansiering av TTO

1. Utvikling av et helhetlig og effektivt støtteapparat for nyskaping og eksterne relasjoner

NTNU har en omfattende eksternfinansiert virksomhet og kan vise til gode resultater for kommersialisering, men potensialet er større. Ved å utvikle et mer helhetlig og effektivt støtteapparat for eksterne relasjoner, nyskaping, teknologioverføring og kommersialisering kan vi skape større verdier for NTNU og samfunnet. Vi ser spesielt behov for å styrke NTNUs kompetanse og kapasitet på følgende områder:

- utvikling av eksterne relasjoner på institusjonsnivå (store off./priv. virksomheter)
- gjøre NTNUs kompetanse lettere tilgjengelig for mindre virksomheter (SMB-relasjoner)

- etablering av klare rammebetingelser for eksterne relasjoner (kontraktshåndtering) og kommersialisering av forskningsresultater (håndtering av immaterielle rettigheter).

Det er en forutsetning at slike funksjoner er godt forankret i faglig ledelse på institusjons- og fakultetsnivå. Vi ønsker å utvikle et støtteapparat sentralt i funksjonsnettverk med fakultetene med tilstrekkelig kompetanse og kapasitet til å ivareta ovennevnte funksjoner:

- På NTNU-nivå legges det opp til at funksjonene ivaretas gjennom en styrking av Rektors stab og bruk av kompetanse i eksisterende enheter (eks. TTO).
- For at funksjonsnettverket skal fungere godt, må også fakultetene ha kompetanse og kapasitet på dette området.
- Tydelige roller og tett interaksjon er viktig for at vi skal få merverdi ut av de enkeltes innsats.

Det er bakgrunnen for at vi i S-sak 32/07 la stor vekt på å avklare TTOs rolle i NTNUs støtteapparat for nyskaping og eksterne relasjoner. I styresaken beskrev vi TTOs rolle slik:

TTO skal være NTNUs profesjonelle støtteapparat for kommersialisering av forskningsresultater og en pådriver for forskningsbasert nyskaping i fagmiljøene (jfr. vedtektene). Dessuten ønsker NTNU å bruke TTO som faglig rådgiver i utvikling av NTNUs strategier og tiltak for nyskaping og eksterne relasjoner.

Ved revisjon av samarbeidsavtalen har vi lagt denne rolleforståelsen til grunn. Samtidig ser vi at utviklingen av roller, arbeidsdeling og samarbeidsformer må være en dynamisk prosess.

2. Utvikling av NTNUs eierrolle og samarbeidsrelasjon til TTO

For at TTO skal kunne gjøre en best mulig jobb for NTNU, må universitetet bli en tydeligere eier og oppdragsgiver. Vi vil bl.a. ta organisatoriske grep for å utvikle NTNUs eierrolle og styrke samarbeidsrelasjonene. Det er viktig å skille mellom formell styring i aksjelovens forstand og løpende dialog med TTO som bruker av TTOs tjenester.

Ettersom TTO er et statlig aksjeselskap, heleid av NTNU, er det formelt gjennom generalforsamling og styrerepresentasjon at NTNU kan styre TTOs virksomhet. Generalforsamlingen skal trekke opp de overordnede rammene for virksomheten og behandle særlige viktige enkeltsaker. I forbindelse med generalforsamlingen vil vi følgelig legge til rette for en åpen dialog på ledernivå mellom NTNU og TTO om TTOs resultater og planer, så vel som NTNUs forventninger til TTO i det samlede nyskappingsarbeidet. I oppstartsfasen var NTNUs styre generalforsamling for TTO (S-sak 28/03). Siden har Rektor fungert som generalforsamling. Vi foreslår at denne ordningen formaliseres i den nye samarbeidsavtalen.

Samarbeidsavtalen og tjenesteavtalen vil være rammeavtaler som på overordnet nivå trekker opp rammene for samarbeidet. For at TTO skal kunne levere de konkrete tjenestene som NTNU trenger, er det avgjørende å få til en god løpende dialog mellom NTNU og TTO på alle nivå. På institusjonsnivå vil vi legge til rette for regelmessige kontaktmøter i forbindelse med TTOs tertialrapportering. Her vil vi skriftlig konkretisere NTNUs forventninger til TTO på samarbeidsområdene og videreutvikle forståelsen av partenes roller, arbeidsdeling og samarbeidsformer.

Vi legger også til grunn at TTO har løpende formell og uformell kontakt på faglig og administrativt nivå med NTNUs sentrale stab, fakultetene, instituttene og forskerne på samarbeidsområdene.

2. Forventninger til TTOs resultater, samt finansiering av TTO

Ved revisjon av samarbeidsavtalen ønsker vi å tydeliggjøre TTOs strategiske rolle i NTNUs nyskappingsarbeid. Vi har derfor lagt inn i TTOs mandat § 4 nr 1 at ”TTO skal bidra til at NTNU når sine strategiske mål for nyskaping med vekt på innovasjon og kommersialisering.” I henhold til NTNUs strategi vil det derfor være et overordnet resultatmål for TTO å bidra til at NTNU:

- oppnår minst 20 nyetableringer i 2010 (bedriftsetableringer eller lisensavtaler) og
- er blant Europas ti ledende universiteter innenfor forskningsdrevet innovasjon i 2020.

I samarbeidsavtalen legger NTNU opp til å samarbeide med TTO på to kjerneområder:

- A. tilrettelegging for nyskaping – pådriver- og rådgiverfunksjon
- B. konkrete nyskappingsprosjekt - støtteapparat for forskningsbasert nyskaping.

På samarbeidsområde A (tilrettelegging for nyskaping) har NTNU de siste to årene kjøpt tjenester av TTO for 6 mill. kr. TTO har dessuten fått 1,4 mill. kr. i øremerket bevilgning over statsbudsjettet. NTNU har store ambisjoner og må utnytte de samlede ressurser på en mest mulig optimal måte. TTO-evalueringen understreket behovet for å skape klarere rammebetingelser for nyskaping ved NTNU og å styrke arbeidet med eksterne relasjoner. Dersom NTNU ivaretar disse funksjonene vil TTO i større grad kunne konsentrere seg om sine kjerneoppgaver. Ettersom NTNU nå vil ta større ansvar for rammebetingelsene, mener vi det vil være forsvarlig i noen grad å omdisponere NTNUs samlede ressurser. Vi legger i 2008 opp til å kjøpe tjenester av TTO innenfor en ramme av 5 millioner kroner. Frigjorte midler vil bli brukt til å styrke NTNUs interne kapasitet på dette feltet.

På samarbeidsområde B (konkrete nyskappingsprosjekt) finansieres TTOs virksomhet i hovedsak gjennom FORNY-midler fra Forskningsrådet, øremerket bevilgning over statsbudsjettet og andre midler TTO evner å skaffe fra offentlige og private kilder.¹ I avtaleperioden forventes det at TTO bidrar til å oppfylle NTNUs mål for innovasjon og kommersialisering. Det vil dessuten være en ekstra bonus dersom virksomheten genererer økende inntekter fra salg av lisenser, patenter og aksjer. Etter gjeldende retningslinjer fordeles slike inntekter mellom forsker, institutt og NTNU (ref. S-sak 41/03). De første lisensinntektene kom i 2006 og det første aksjesalget i 2007. Så langt har NTNU valgt å ikke ta ut sin andel som utbytte, men betrakte inntektene som et bidrag til å styrke TTOs virksomhet og måloppnåelse. Vi er innstilt på å videreføre denne praksisen i avtaleperioden.

Vedlegg

Samarbeidsavtale 2008-2012

---

¹ TTOs inntekter i 2006: Norges forskningsråd 15,1 mill kr, øremerkede midler over statsbudsjettet 1,4 mill kr, andre inntekter 1 mill kr. TTO hadde dessuten lisensinntekter for 400 000 kr i 2006.

SAMARBEIDSAVTALE

(heretter benevnt Avtalen)

mellom

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
(heretter benevnt NTNU)
org.nr. 974 767 880

og

NTNU Technology Transfer AS
(heretter benevnt TTO)
org.nr. 986 251 782 MVA

heretter under ett benevnt som Partene

§ 1 BAKGRUNN OG FORHOLDET MELLOM PARTENE

TTO er et statsaksjeselskap som i sin helhet er eid av Staten v/NTNU.

TTO ble vedtatt opprettet av NTNUs styre i S-sak 28/03.

TTOs formål fremgår av selskapets til enhver tid gjeldende vedtekter.

For så vidt gjelder andre overordnede føringer for selskapet, vises det til følgende saker fra NTNUs styre:

- a) O-sak 12/03 angående selskapets styresammensetning, bemanning, finansiering
- b) S-sak 41/03 angående retningslinjer for inntektsfordeling fra kommersiell bruk av NTNUs immaterielle rettigheter
- c) S-sak 77/04 om samarbeidsavtale 2004-2006
- d) S-sak 32/07 om TTOs rolle ved NTNU og styrking av TTOs egenkapital
- e) S-sak X/07 om samarbeidsavtale 2008-2012 og tjenestekjøp i avtaleperioden

Samarbeidsavtalen skal forstås og tolkes på bakgrunn av overnevnte styredokumenter.

Etter Rundskriv F-35-02 - "Reglement om forvaltning av eksternt finansiert virksomhet ved universiteter og høyskoler og om disse institusjonenes samarbeid med andre rettssubjekt", fastsatt av UFD den 20.12.2002 med hjemmel i universitets- og høyskoleloven § 17, skal det når institusjonen oppretter og/eller samarbeider med andre rettssubjekter inngås en samarbeidsavtale som regulerer samarbeidet mellom institusjon og rettssubjektet, jf reglementet pkt. 3 og 4.

§ 2 AVTALENS FORMÅL

Avtale skal legge rammer og trekke opp hovedretningslinjer for samarbeidet mellom NTNU og TTO. Den skal videre regulere Partenes gjensidige rettigheter og plikter.

TTO må i sitt kommersialiseringsarbeid respektere alle bindende kontraktsforpliktelser fastsatt av bidragsytere eller andre tredjeparter overfor NTNU.

Hver av Partene plikter å påse at alle bindende offentligrettslige regler overholdes under utføring av aktiviteter som faller inn under Samarbeidsavtalen.

Avtalen omfatter ikke NTNUs stilling og interesser som aksjonær i TTO.

Selskapets styre skal ivareta en uavhengig kontrollfunksjon overfor TTOs ledelse på vegne av eier, jf Statens 10 prinsipper for god eierstyring.

§ 3 AVTALESTRUKTUR

Innenfor rammen av Avtalen vil Partene inngå mer detaljerte avtaler om kjøp og salg av varer og tjenester - se §§ 4 og 5 under.

Slike avtaler skal være skriftlige og signert av Partenes befullmektigede representanter.

De underliggende avtalene kan utfylle, men ikke stride imot Avtalen.

NTNU skal være ansvarlig for til enhver tid å ha oppdatert oversikt over hvilke underliggende avtaler som finnes. Disse avtalene skal framgå av vedlegg 1.

§ 4 SAMARBEIDSOMRÅDER

4.1 TTO skal bidra til at NTNU når sine strategiske mål for nyskaping med vekt på innovasjon og kommersialisering.

4.2 Samarbeidet mellom Partene faller innenfor to hovedområder:

- A. Partene skal samarbeide om å legge til rette for forskningsbasert nyskaping ved NTNU gjennom holdningsskapende og kulturbyggende infrastrukturtiltak og generell opplæring. TTO skal være faglig rådgiver og bidragsyter i utvikling av NTNUs strategier og tiltak for nyskaping og eksterne relasjoner og generell ivaretagelse av NTNUs kommersielle interesser.
  - B. Partene skal samarbeide om konkrete nyskappingsprosjekter. TTO skal i samsvar med selskapets vedtekter "sikre, foredle, forvalte, markedsføre og selge bruks- og eiendomsrett til ideer og oppfinnelser ved NTNU, samt virksomhet som er beslektet med dette". Partene kan inngå underliggende avtale om forvaltning, kjøp og salg av immaterielle rettigheter, jfr § 9.1.
- 4.3 Det konkrete omfang av Partenes samarbeid i Avtalens løpetid vil avhenge av hvilke underliggende avtaler som inngås og tilgjengelig finansiering fra andre kilder.
- 4.4 Dersom TTO oppdager mulige brudd på gjeldende lover og regler om immaterielle rettigheter fra NTNUs tilsatte eller studenter, skal TTO uten opphold overlevere relevant informasjon til NTNUs kontaktperson under denne Avtalen. Det er NTNUs ansvar å eventuelt følge opp saken gjennom NTNUs linjeledelse.
- 4.5 Partene skal inngå årlige rammeavtaler om kjøp og salg av tjenester på samarbeidsområdene. NTNUs krav til TTOs tjenester hva gjelder omfang, innretning og resultater skal framgå av slike underliggende avtaler.
- 4.6 TTO skal etter hvert tertial og for hvert kalenderår gi NTNU rapport om oppnådde kommersialiseringsresultater i hht. nasjonale indikatorer, samt utførte tjenester og resultater på avtalens samarbeidsområder.

§ 5 ØKONOMI

De varer; herunder patenter og andre immaterielle rettigheter, eller tjenester som en av Partene som følge av samarbeidet beslutter å kjøpe av den andre, skal det ytes fullt vederlag for.

Vederlag og andre vesentlige element skal avtales skriftlig, jfr. Avtalens § 3 og Rektors økonomiinstruks.

Dersom TTOs bestilling inngår som en del av en leveranse selskapet skal gjøre til tredjemann, skal TTO være ansvarlig kontraktspartner vis a vis sistnevnte, med mindre noe annet blir avtalt skriftlig mellom Partene i det enkelte tilfelle.

Inngåelse av Avtalen utløser i seg selv intet krav på overføring av midler fra NTNU til TTO.

§ 6 ARBEIDSFORHOLD – LEIE AV ARBEIDSKRAFT - BISTILLINGER

I den utstrekning NTNUs tilsatte skal utføre arbeid for TTO, skal det skje i henhold til særskilte avtaler. Den tilsatte skal lønnes fullt ut av NTNU og NTNU skal ha arbeidsgiveransvar for vedkommende. TTO skal betale NTNU markedsleie for arbeidskraften.

En arbeidstaker skal videre kunne ha hovedstilling ved NTNU og bistilling ved TTO, eller omvendt. De generelle regler om adgangen til å inneha bistillinger i Staten skal følges, jf pkt. 3.05.01 i Statens personhåndbok, samt gjeldende spesifikke retningslinjer for ansatte i universitets- og høyskolesektoren.

§ 7 STYREDELTAKELSE

NTNU har rett til være representert i TTOs styre. Antallet styremedlemmer er fastsatt i selskapets til enhver tid gjeldende vedtekter.

Partene er klar over at NTNU-ansatte styremedlemmer vil være underlagt forvaltningslovens habilitetsregler, jf fvl. § 6 første ledd litra e) og § 6 andre ledd. Det er NTNUs plikt å sørge for at institusjonens styremedlemmer etterlever disse reglene.

§ 8 GJENSIDIG INFORMASJON – KONTAKTPERSON OG KONTAKTMØTER

8.1 Partene erkjenner en forpliktelse til gjensidig informasjon og drøftelser om spørsmål som anses å være av betydning for den annen part, jf § 1.

8.2 Da mange deler av NTNUs organisasjon berøres eller vil kunne berøres av samarbeidet under Avtalen, erkjenner Partene NTNUs behov for en kontaktperson hvis oppgave skal være å samordne den løpende kontakten med TTO. Partene vil på regelmessig basis ha kontaktmøter i forbindelse med TTOs tertialrapportering av resultater og planer på samarbeidsområdene.

NTNUs kontaktperson er: Universitetets til enhver tid sittende leder for nyskaping ved avtaleinngåelsen:
Prorektor Astrid Lægreid

TTOs kontaktperson er: Den til enhver tid tilsatte administrerende direktør – ved avtaleinngåelsen:
Karl Klingsheim

8.3 Eventuelle tvister mellom Partene skal søkes løst i samarbeid mellom Partenes kontaktpersoner og om nødvendig behandles i de respektive styrer for henholdsvis NTNU og TTO.

§ 9 ANDRE FORHOLD

9.1 Fullmakt

TTO er NTNUs støtteapparat for kommersialisering av ideer og forskningsresultater som NTNU etter norsk lov eller avtale har eiendomsrett til. NTNU gir med dette TTO fullmakt til:

- a) å ta imot meldinger om patenterbare oppfinnelser med befriende virkning for universitetets tilsatte
- b) å avgjøre hvorvidt retten til oppfinnelsen helt eller delvis skal kreves overført fra arbeidstaker til arbeidsgiver, jf arbeidstakeroppfinnelsesloven § 4 første ledd
- c) å avgjøre hvorvidt arbeidsgiver skal kreve utnyttet sine rettigheter etter arbeidstakeroppfinnelsesloven § 4 andre ledd
- d) å forvalte de immaterielle rettigheter som NTNU har eller som måtte bli overført til NTNU i kraft av litra b) over eller på annet rettsgrunnlag
- e) å markedsføre og selge bruks/og eller eiendomsrett til patenter og andre immaterielle rettigheter overført til eller originært eid av NTNU

En oversettelse av denne fullmakten til engelsk følger Avtalen som vedlegg 2.

9.2 Tjenesteleveranser til andre enn NTNU

TTO kan inngå tilsvarende samarbeidsavtale og yte kommersialiseringstjenester til St.Olavs hospital og/eller andre utdannings- og forskningsinstitusjoner i Norge, så lenge tjenestenes innhold og omfang ikke strider mot NTNUs interesser, Avtalens bestemmelser og TTOs vedtekter.

9.3 Regler om offentlige anskaffelser. Bruk av NTNUs innkjøpsavtaler

Ettersom TTO er heleid av NTNU og mer enn 80 % av TTOs virksomhet forutsettes å være rettet mot NTNU, legger Partene til grunn at NTNUs kjøp av tjenester fra TTO vil skje i "egen regi" og følgelig ikke være underlagt reglene om offentlige anskaffelser. TTO på sin side plikter å følge reglene om offentlige anskaffelser ved kjøp av varer og tjenester fra andre parter enn NTNU.

Forutsatt at innkjøpsavtalene selv gir åpning for det, skal TTO kunne benytte disse på linje med NTNU selv. Der det foreligger bindende rammeavtaler med leverandører, forplikter NTNU seg til å ta dette opp særskilt med den enkelte leverandør.

9.4 Gjensidig profilering. Rett til bruk av NTNUs logo – eget nettsted

Partene skal bidra til gjensidig profilering av hverandre i skriftlig materiell, på nettsider og i kontakten med eksterne parter.

TTO har rett til å nytte NTNUs logo. TTO kan benytte sin egen grafiske profil, så lenge TTOs tilknytning til NTNU tydelig fremgår.

TTO skal ha rett til et eget nettsted under NTNU-domenet – www.ttto.ntnu.no

9.5 Taushetsplikt

TTOs personell (tilsatte og/eller innleidde) skal være underlagt de materielle taushetspliktreglene i forvaltningsloven av 1967, uavhengig av spørsmålet om selskapet etter denne loven kan regnes som et organ for Staten, jf fvl. § 1.

TTO plikter å gjøre de som arbeider for selskapet kjent med forannevnte regler og skal; i de tilfelle selskapet ser behov for det, sørge for at disse personene undertegner egnede taushetspliktserklæringer.

9.6 Offentlighet - opplysningsvirksomhet

Partene legger som utgangspunkt til grunn at TTO ikke kan regnes som et organ for Staten etter offentlighetsloven, jf offvl. § 1.

Følgende selskapsinformasjon skal imidlertid være offentlig tilgjengelig for enhver, bl.a. gjennom TTOs eget nettsted:

- komplett, godkjent årsregnskap
- styrets årsberetning
- nærværende samarbeidsavtale

NTNU er ansvarlig for at alle fakulteter og andre universitetsenheter direkte eller indirekte informeres om selskapet og dets virksomhet, herunder de fullmakter det er gitt etter Avtalen, jf § 9.1 over.

9.7 Informasjon til NTNU, Kunnskapsdepartementet og Riksrevisjonen

TTO er forpliktet til å sende kopi av innkalling og protokoll fra alle generalforsamlinger, samt komplett årsoppgjør til NTNU, Kunnskapsdepartementet og Riksrevisjonen. Videre skal TTO sende kopi av protokoll fra alle styremøter til NTNU og til Riksrevisjonen.

§ 10 GODKJENNING - VARIGHET – EVALUERING - SIGNATURER

Avtalen er godkjent av TTOs styre 5. oktober og av NTNUs styre 10. oktober 2007.

Avtalen erstatter tidligere Avtale mellom Partene av 9. november 2004 og trer i kraft fra 1. januar 2008. Avtalen gjelder til utgangen av 2012 med mindre den sies opp skriftlig av en Partene med 12 måneders varsel. Avtalens kontaktpersoner gis fullmakt til å skriftlig avtale mindre endringer av Avtalen. Vesentlige endringer må behandles i NTNUs styre. Alle endringer skal vedlegges og inngå som del av Avtalen.

Senest ett år før avtaleperioden går ut skal partene i fellesskap ha evaluert sitt samarbeid; herunder gjennomføringen av underliggende avtaler, med tanke på framtidig avtalerevisjon.

Partenes intensjon er at senere samarbeidsavtaler gis en løpetid på minimum 5 år.

Avtalen er signert i **2 – to – likelydende eksemplarer**, hvorav partene beholder hvert sitt.

Trondheim, 10. oktober 2007

For NTNU:

For TTO:

.....

Torbjørn Digernes
Rektor

.....

Per Ivar Maudal
Styreleder

Vedlegg 1: Oversikt over underliggende avtaler
Vedlegg 2: Fullmakt i engelsk språkversjon